

PYHÄ EKUMEEININEN
VATIKAANIN II
KIRKOLLISKOKOUS

Toinen osa

JULISTUKSET JA DEKREETIT

Alunperin nämä asiakirjat ovat ilmestyneet
Acta Apostolicae Sedis -sarjassa:

Gravissimum educationis: Vol. LVIII, 1966, n:o 10

Nostra aetate: Vol. LVIII, 1966, n:o 10

Dignitatis humanae: Vol. LVIII, 1966, n:o 14

Ad gentes: Vol. LVIII, 1966, n:o 14

Presbyterorum ordinis: Vol. LVIII, 1966, n:o 14

Apostolicam actuositatem: Vol. LVIII, 1966, n:o 12

Optatam totius: Vol. LVIII, 1966, n:o 10

Perfectae caritatis: Vol. LVIII, 1966, n:o 10

Christus Dominus: Vol. LVIII, 1966, n:o 10

Unitatis redintegratio: Vol. LVII, 1965, n:o 1

Orientalium ecclesiarum: Vol. LVII, 1965, n:o 1

Inter mirifica: Vol. LVI, 1964, n:o 3

*Rakenneluettelossa mainitut otsikot ovat asiakirjaa valmistelleen
komission laatimat, mutta eivät kuulu lopulliseen tekstiin. Ne on otettu
mukaan asiakirjan ymmärtämisen helpottamiseksi.*

Pyhä ekumeeninen

Vatikaanin II kirkolliskokous

Toinen osa: **Julistukset ja dekreetit**

Suomenkielinen laitos:

Copyright © 2013 Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio

1 B, 00140 Helsinki. Sähköposti: info@katolinen.fi. Kannen kuva:

SIR.

Tämä teos sisältää tarkistetut laitokset aiemmin yksittäin
julkaistuista asiakirjoista sekä kolme ennen julkaisematonta
suomennosta. Ensimmäinen painos.

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2013.

ISBN-13: 978-952-9627-84-4.

**Piispa Paavali
Jumalan palvelijain palvelija
yhdessä pyhän kirkolliskokouksen isien kanssa
asian ainaiseksi muistamiseksi**

Dekreetti

PERFECTAE CARITATIS

**sääntökuntaelämän uusiin olosuhteisiin
mukauttamisesta ja uudistamisesta**

DEKREETIN RAKENNE

1. Johdanto
2. Yleiset periaatteet sääntökuntaelämän uusiin olosuhteisiin mukauttamiseksi ja uudistamiseksi
3. Käytännölliset kriteerit
4. Mukauttamisen ja uudistuksen vastuu
5. Kaikille sääntökunnille yhteiset peruspiirteet
6. Sääntökuntaelämän erityinen arvo
7. Kontemplatiiviset sääntökunnat
8. Apostoliseen elämään omistautuneet sääntökunnat
9. Uskollinen luostarielämän noudattaminen
10. Maallikkoveljeskunnat ja -sisarkunnat
11. Maallikkoinstituutit
12. Naimattomuuden lupaus
13. Vapaaehtoinen köyhyys
14. Kuuliaisuus
15. Yhteisöelämä
16. Nunnien klausuuri
17. Puku
18. Sääntökunnan jäsenten koulutus
19. Uusien sääntökuntien perustaminen
20. Sääntökunnan toimintamuotojen turvaaminen, mukauttaminen ja lakkauttaminen
21. Elinvoimansa menettämässä olevat sääntökunnat ja luostarit
22. Eri sääntökuntien suhteet toisiinsa
23. Ylempien sääntökuntaesimiesten konferenssit

24. Sääntökuntakutsumukset
25. Päätös

1. Täydellisen rakkauden harjoittamisesta noudattamalla evankelisia neuvoja on jo mainittu tämän pyhän kirkolliskokouksen konstituutiossa ”Lumen gentium”. Siinä osoitettiin, että pyrkimys täydelliseen rakkauteen pohjautuu jumalallisen Mestariimme opetukseen ja esimerkkiin ja muodostaa taivaallisen valtakunnan erittäin kirkkaan tunnusmerkin. Tässä dekreetissä kirkolliskokouksen tarkoituksena on käsitellä erityisesti niiden sääntökuntien elämää ja järjestysmuotoa, joiden jäsenet antavat naimattomuuden, köyhyyden ja kuuliaisuuden lupaukset, sekä huolehtia niiden tarpeista oman aikamme edellyttämällä tavalla.

Kirkon alkuajoista saakka on ollut miehiä ja naisia, jotka ovat evankelisia neuvoja noudattamalla mahdollisimman vapaina pyrkineet seuraamaan Kristusta ja tulemaan yhä enemmän hänen kaltaisikseen. He vihkivät elämänsä Jumalalle kukin omalla tavallaan. Pyhän Hengen innoittamina useat heistä viettivät erakkoelämää tai perustivat hengellisiä yhteisöjä, joille Kirkko kernaasti antoi arvovaltaisen hyväksyntänsä. Niinpä Jumalan suunnitelman mukaisesti on syntynyt hämmästyttävän monenlaisia hengellisiä yhteisöjä. Niiden ansiosta Kirkko ei ole ainoastaan hyvin varustettu voidakseen suorittaa jatkuvasti kaikkinaisia hyviä töitä (vrt. 2. Tim. 3:17) sekä ollakseen valmis palvelukseen Kristuksen ruumiin rakentumiseksi (vrt. Ef. 4:12), vaan lastensa saamiin armolahjoihin pukeutuneena se samalla näkyy valmistettuna niin kuin morsian, joka on kaunistettu sulhastaan varten (vrt. Ilm. 21:2), ja niin sen

kautta Jumalan moninainen viisaus tulee tunnetuksi (vrt. Ef. 3:10).

Tässä lahjojen suuressa moninaisuudessa kaikki, jotka Jumalan kutsumina uskollisesti omaksuvat evankelisten neuvosten harjoittamiseen perustuvan elämänmuodon, vihkiytyvät erityisesti Herralle, seuraavat Kristusta, joka neitsyydessä ja köyhänä eläen (vrt. Matt. 8:20; Luuk. 9:58) kuuliaisuudellaan ristinkuolemaan asti (vrt. Fil. 2:8) lunasti ja pyhitti ihmiset. Sen rakkauden pakottamina, jonka Pyhä Henki vuodattaa heidän sydämiinsä (vrt. Room. 5:5), he elävät yhä enemmän Kristukselle ja hänen ruumiilleen, joka on Kirkko (vrt. Kol. 1:24). Ja siksi, mitä palavammin he ovat liittyneet Kristukseen tämän itsensä antamisen kautta, joka käsittää koko heidän elämänsä, sitä rikkaammaksi muodostuu Kirkon elämä ja sitä hedelmällisemmäksi Kirkon apostolaatti.

Jotta se elämänmuoto, johon vihkiytytään antamalla evankeliumien ohjeisiin perustuvat lupaukset, sen ainutlaatuinen arvo ja välttämätön tehtävä koituisivat Kirkolle yhä suuremmaksi siunaukseksi nykypäivän maailmassa, tämä pyhä kirkolliskokous antaa seuraavat säädökset. Ne käsittelevät ainoastaan yleisiä periaatteita, jotka koskevat elämän ja järjestysmuodon mukauttamista ja uudistamista sääntökunnissa sekä – säilyttäen kunkin erityisen luonteen – yhteisöissä, joiden jäsenet viettävät yhteiselämää mutta eivät anna luostarilupauksia, ja sekulaari-instituuteissa. Kirkolliskokouksen päätyttyä asianomaisen auktoriteetin on annettava yksityiskohtaisempia määräyksiä mainittujen periaatteiden selvittämiseksi ja käytäntöön soveltamiseksi.

2. Uusiin olosuhteisiin mukautuminen ja sääntökuntaelämän uudistaminen sisältävät toisaalta jatkuvan palauttamisen kaiken kristillisen elämän lähteelle sekä hengellisten sääntökuntien alkuperäiseen innoitukseen ja toisaalta näiden asioiden mukauttamisen meidän aikamme olosuh-

teisiin soveltuviksi. Tämä uudistaminen Pyhän Hengen innoittamana ja Kirkon ohjaamana on toteutettava seuraavien periaatteiden mukaan:

a) Koska sääntökuntaelämän korkein ohje on Kristuksen seuraaminen evankeliumin osoittamalla tavalla, sen on kaikille sääntökunnille oltava laki, joka on kaikkien muiden yläpuolella.

b) Kirkolle on vain eduksi, että jokaisella sääntökunnalla on yksilöllinen leimansa ja toimintansa. Tästä syystä jokaisen niistä on pyrittävä tuntemaan ja vaalimaan perustajansa tarkoituspäriä ja sitä henkeä, jonka tämä halusi siinä vallitsevan, samoin kuin niitä terveellisiä traditioita, jotka muodostavat kyseessä olevan sääntökunnan hengellisen perinnön.

c) Kaikkien sääntökuntien on otettava osaa Kirkon elämään; oman erikoisluonteensa mukaisesti niiden on omaksuttava ja edistettävä parhaansa mukaan Kirkon eri aloitteita ja suunnitelmia Raamatun, liturgian, dogmatikan, sielunhoidon, ekumenian, lähetystyön ja sosiaalisen työn alalla.

d) Jokaisen sääntökunnan on huolehdittava siitä, että sen jäsenet ovat hyvin perillä kaikesta, mikä koskee nykyajan ihmisen olosuhteita sekä Kirkon tarpeita. Näin ollen he voivat viisaudella uskon valossa ymmärtää oikein nykyajan asioita ja tilanteita ja siten apostolisen innon kannustamina auttaa ihmisiä yhä tehokkaammin.

e) Koska sääntökuntaelämän tavoite on ennen kaikkea tehdä jäsenille mahdolliseksi seurata Kristusta ja olla elävässä yhteydessä Jumalaan noudattamalla evankelisia neuvoja, on vakavasti harkittava, ettei panna toimeen muita oman aikamme tarpeiden edellyttämiä uudistuksia kuin sellaisia, jotka ovat hengellisen uudistumisen innoittamia. Tällainen uudistuminen on oleva johtavana periaatteena myös erilaisten ulkoisten työmuotojen ollessa kysymyksessä.

3. Jäsenten jokapäiväisen elämän, rukouselämän ja työn tulisi olla sopusoinnussa heidän fyysisten ja psyykkisten edellytyksiensä kanssa. Kaikkialla ja erityisesti lähetysmaissa olisi otettava huomioon sääntökuntien oman luonteen puitteissa apostolaatin tarpeet, kulttuurin vaatimukset sekä sosiaaliset ja taloudelliset olosuhteet.

Saman periaatteen mukaan pitäisi myös sääntökuntien hallintoa koskevat säännöt tutkia tarkoin.

Sen tähden perussäännöt (konstituutiot), ohjesäännöt, tapakokoelmat, rukouskirjat ja seremonioiden ohjeet sekä muut samantapaiset kirjat tulee uusia asianmukaisesti ja ne on saatettava tämän pyhän kirkolliskokouksen asiakirjojen mukaisiksi poistamalla kaikki, mikä on vanhentunutta.

4. Mikään tehokas uudistaminen tai perusteltu mukauttaminen nykyajan oloihin ei ole mahdollinen ilman sääntökuntien kaikkien jäsenten yhteistyötä.

Kuitenkin on laillisten auktoriteettien, erityisesti yleiskapitulin, tehtävä antaa ohjeita ja säätää lakeja tästä sääntökuntaelämän mukauttamisesta ja uudistamisesta sekä määrittää harkiten riittävän pitkä koeaika, lain edellyttämällä tavalla toimien ja tarvittaessa Pyhän istuimen tai paikallisen ordinariuksen luvalla. Esimiesten tulee sopivalla tavalla ottaa sääntökuntansa jäsenten ehdotukset huomioon ja kuunnella, mitä näillä on sanottavaa kaikissa sääntökuntaa koskevissa asioissa.

Naisluostareiden uudistamiseksi voidaan pyytää ehdotuksia ja neuvoja myös näiden luostareiden muodostamien federaatioiden kokouksilta tai myös muilta laillisesti kokoonkutsutuilta kokouksilta.

Jokaisen on kuitenkin muistettava, että uudistumisen toivo on pantava pikemmin säädösten ja perussääntöjen huolellisempaan noudattamiseen kuin lakien määrän lisäämiseen.

5. Kaikkien sääntökuntien jäsenten on ennen kaikkea muistettava, että luostarilupausten antaminen oli vastaus Jumalan heille suomaan kutsuun, niin että he eivät pidä itseään kuolleina vain synnille (vrt. Room. 6:11), vaan myös maailmalle, ja elävät vain Jumalalle. He ovat omistaneet elämänsä kokonaan hänen palvelukseensa ja tämä erityinen Jumalan omaksi vihkiytyminen pohjautuu syvälle kasteessa kerran tapahtuneeseen vihkiytymiseen, jonka se täydellisimmin ilmaisee.

Koska Kirkko on ottanut vastaan heidän vihkiytymisensä, heidän on muistettava olevansa sidottuja sen palvelukseen.

Jumalan palvelemisen tulisi olla heille kannustimena ja virikkeenä hyveiden harjoittamiseen, erityisesti nöyryyden, kuuliaisuuden, rohkeuden ja siveyden harjoittamiseen, joiden kautta he osallistuvat Kristuksen "itsensä tyhjentämiseen" (vrt. Fil. 2:7-8) ja hänen elämäänsä Hengessä (vrt. Room. 8:1-13).

Sääntökuntien jäsenten tulee siis uskollisina lupauksilleen, luopuen kaikesta Kristuksen tähden (vrt. Mark. 10:28), seurata häntä (vrt. Matt. 19:21) ainoana tarpeellisena asiana (vrt. Luuk. 10:42), kuullen hänen sanaansa (vrt. Luuk. 10:39) ja ottaen hänen asiansa omakseen (vrt. 1. Kor. 7:32).

Sen tähden tuleekin jokaisen sääntökunnan jäsenten aina etsiä yksin ja yli kaiken Jumalaa; heidän tulee yhdistää kontemplaatio, jonka kautta he ovat yhdistyneet mieleltään ja sydämeltään Jumalaan, ja apostolinen rakkaus, jonka avulla he pyrkivät liittymään lunastustyöhön ja le vittämään Jumalan valtakuntaa.

6. Kaikkien, jotka noudattavat evankelisia neuvoja, tulisi yli kaiken etsiä ja rakastaa Jumalaa, joka ensin rakasti meitä (vrt. 1. Joh. 4:10). Heidän tulee kaikessa ylläpitää Jumalassa Kristuksen kanssa kätkeytä elämää (vrt. Kol. 3:3), josta kasvaa esiin ja pyrkii toteutumaan lähimmäisenrak-

kaus maailman pelastumiseksi ja Kirkon rakentumiseksi. Tästä rakkaudesta evankelisten neuvojen noudattaminen saa elävyytensä ja ohjeensa.

Näin ollen sääntökuntien jäsenet kehittäkoot innokkaasti rukouselämänsä ja sen henkeä ammentamalla oikeista kristillisistä lähteistä. Ensiksikin heidän tulee lukea Raamattua joka päivä, jotta he lukemalla ja mietiskelemällä pyhiä kirjoja oppisivat tuon ”ylen kalliin Jeesuksen Kristuksen tuntemisen” (Fil. 3:8). Heidän tulee sydämellään ja äänellään viettää Kirkon haluamalla tavalla pyhää liturgiaa ja erityisesti pyhän eukaristian salaisuutta, ja tästä rikkaasta lähteestä heidän tulee ravita hengellistä elämäänsä.

Näin Jumalan lain ja pyhän alttarin ääressä ravittuina heidän tulee rakastaa Kristuksen ruumiin muita jäseniä kuin veljiään sekä kunnioittaa ja rakastaa paimeniaan kuin isiään, ja heidän täytyy yhä enemmän elää ja ajatella yhdessä Kirkon kanssa ja antautua näin kokonaan sen lähetystehtävään.

7. Sääntökunnilla, jotka ovat kokonaan omistautuneet kontemplatiiviseen elämään, niin että niiden jäsenet omistavat kaiken aikansa ainoastaan Jumalalle yksinäisyydessä ja hiljaisuudessa, lakkaamatta rukoillen ja hartaina katumuksen harjoittamisessaan, on – kuinka pakottavia aktiivisen apostolaatin tarpeet sitten ovatkin – aina arvostettu sija Kristuksen mystisessä ruumiissa, jossa ”kaikilla jäsenillä ei ole samaa tehtävää” (Room. 12:4). He näet uhraavat Jumalalle erinomaisen ylistysuhrin, valaisevat pyhyiden runsailla hedelmillä Jumalan kansaa sekä innoittavat sitä esimerkillään ja antavat sille kasvua apostolaattinsa salatun hedelmällisyyden kautta. Näin he ovat Kirkolle sekä kunniana että taivaallisten armolahjojen lähteenä. Samalla kun he säilyttävät koskemattomina maailmasta vetäytymisensä ja kontemplatiiviselle elämälle ominaiset rukoukset ja muut hartaudenharjoitukset, on heidän elämänmuotoaan uudistettava niiden nykyisiin olosuhteisiin mukautta-

misen ja uudistamisen periaatteiden mukaan, joita edellä on jo selostettu.

8. Kirkossa on monilukuinen joukko sääntökuntia, sekä papillisia että maallikkosääntökuntia, jotka ovat antautuneet erilaisiin apostolaatin tehtäviin. Niillä on eri armolahjoja sen armon mukaan, mikä niille kullekin on annettu: palvelutehtävän saanut palvelkoon, opetustehtävän saanut opettakoon, kehottamisen lahjan saanut kehottakoon. Joka antaa omastaan, antakoon pyyteettömästi, joka auttaa köyhiä, auttakoon iloisin mielin (vrt. Room. 12:5-8). "Armolahjoja on monenlaisia, mutta Henki on sama" (1. Kor. 12:4).

Näissä sääntökunnissa apostolaatin tehtävät ja rakkautentyöt kuuluvat itse sääntökuntaelämän luonteeseen. Ne ovat pyhä palvelu- ja laupeudentyö, jotka Kirkko on määrännyt niiden tehtäväksi ja jotka tehdään sen nimissä. Aivan samoin kuin jäsenten koko elämän tulisi olla apostolisen hengen kyllästävä, samoin heidän apostolisten tehtäviensä tulisi olla uskonnollisen hengen muovaamia. Jotta jäsenet siis voisivat noudattaa kutsumustaan ennen kaikkea seuraamalla Kristusta ja palvelemalla itse Kristusta hänen jäsenissään, heidän apostolisen työnsä tulee saada alkunsa läheisestä yhteydestä Kristukseen. Tämä johtaa suurempaan rakkauteen sekä Jumalaa että lähimmäisiä kohtaan.

Niinpä näiden sääntökuntien tulisi mukauttaa sääntönsä ja ohjeensa sellaisiksi, että ne vastaavat sitä apostolaattia, jota varten ne ovat olemassa. Mutta koska sääntökuntaelämää, joka on pyhitetty apostolaatin eri tehtäviin, esiintyy useissa eri muodoissa, on tarpeellista, että uusiin olosuhteisiin mukautumisessa ja uudistamisessa otetaan myös nämä eroavuudet huomioon ja että eri sääntökunnissa tulisi jäsenten elämän Kristuksen palvelemisessa saada tukea itse kullekin ominaisin ja niille tarkoituksenmukaisin keinoin.

9. Uskollisesti säilytettäköön ja yhä kirkkaampana loistakoon alkuperäisessä hengessään sekä idässä että lännessä kunnianarvoinen luostarilaitos. Vuosisatojen kuluessa se on saavuttanut arvonantoa Kirkon ja ihmisten keskuudessa. Munkin tärkein velvollisuus on jumalalliselle majesteetille luostarin muurien sisällä toimitettu palvelu, mikä on samalla vaatimatonta ja jaloa; hän voi elää joko eristyneisyudessa pyhittämällä itsensä kokonaan Jumalan palvelemiseen tai hän on voinut saada oikeuden paneutua joko apostolaatin tehtäviin tai kristilliseen laupeudentyöhön. Sen tähden, muuttamatta luostariyhteisöjen erikoisluonnetta, nämä ikivanhat, arvossa pidetyt traditiot pitää nykyaikaistaa ja saada nykypäivän ihmisen tarpeita vastaaviksi. Näin luostarit tulevat olemaan kristikansan rakentumisen kehoja.

Sama pitää paikkansa sellaisiin sääntökuntiin nähden, joiden säännöt tai järjestys vaativat niitä yhdistämään läheisesti apostolisen elämän liturgiseen hetkipalvelukseen ja luostarielämän askeesiin. Niiden tulee sovittaa elämässä apostolaattinsa vaatimusten mukaisesti, niin että ne säilyttävät uskollisesti elämänmuotonsa Kirkon yhä suuremmaksi hyödyksi.

10. Maallikkojen sääntökuntaelämä, olipa sitten kysymys miehistä tai naisista, muodostaa itsessään täydellisen evankelisten neuvojen mukaisen elämänmuodon. Koska maallikkosääntökuntien jäsenet suorittavat hyödyllistä pastoraalista työtä Kirkon hyväksi kasvattamalla nuorisoa, huolehtimalla sairaista ja muilla palvelutehtävillään, tämä pyhä kirkolliskokous kiinnittää suurta huomiota heidän sääntökuntaelämäänsä. Se antaa vahvistuksensa heidän kutsumukselleen ja rohkaisee heitä ottamaan elämässään huomioon nykypäivän vaatimukset.

Pyhä kirkolliskokous selittää, ettei ole mitään estettä sille, etteikö muutamille maallikkoveljeskuntien jäsenille sääntökunnan oman yleiskapitulin niin päättäessä voitai-

si antaa pyhiä vihkimyksiä ja näin ratkaista pappistarvetta sääntökunnan työasemilla, näiden sääntökuntien siitä huolimatta säilyttäessä maallikkoveljeskunnan luonteensa.

11. Vaikka sekulaari-instituutit eivät olekaan varsinaisia sääntökuntia, niihin kuuluu aito ja täydellinen, Kirkon tunnustama lupaus evankelisten neuvojen noudattamisesta maailmassa eläen. Tämä vihkiytyminen pyhittää nämä miehet ja naiset, olivatpa he maailmassa eläviä maallikkoja tai papistoon kuuluvia. Heidän tulee pitää korkeimpana päämääränään kokonaisvaltaista omistautumista Jumalalle täydellisessä rakkaudessa. Samoin itse instituuttien tulee säilyttää oma erityinen maallikkoluonteensa, jonka mukaisesti ne voivat tehokkaasti ja kaikkialla toteuttaa maailmassa ja ikään kuin maailmasta käsin apostolaattinsa, jonka harjoittamista varten ne ovat syntyneet.

Niiden tulee kuitenkin käsittää, etteivät ne voi täyttää tätä tehtäväänsä, elleivät niiden jäsenet saa perusteellista koulutusta sekä hengellisissä että maallisissa asioissa, jotta he voisivat olla hapatteena maailmassa Kristuksen ruumiin voimaksi ja kasvuksi. Sen tähden tulee esimiesten ottaa jäseniensä koulutus – erityisesti hengellinen koulutus – vakavaksi huolekseen ja samalla ryhtyä toimeenpiteisiin heidän pintojensa täydentämiseksi.

12. Naimattomuutta ”taivasten valtakunnan tähden” (Matt. 19:12), johon sääntökuntien jäsenet lupautuvat, tulee pitää suuriarvoisena armolahjana. Se vapauttaa ihmis sydämen erityisellä tavalla (vrt. 1. Kor. 7:32-35) lisätäkseen sen rakkautta Jumalaa ja kaikkia ihmisiä kohtaan. Naimattomuus on sekä taivaallisten realiteettien erityinen merkki että mitä soveliaain tapa, jolla hengellisen sääntökunnan jäsen vihkiytyy auliisti Jumalan palvelukseen ja apostolaatin tehtäviin. Niinpä he ovat muistutuksena kaikille Kristukseen uskoville siitä Jumalan luomasta ja tulevassa ajassa

täydellisesti ilmenevästä morsiusliitosta, jossa Kirkolla ainoana sulhasenaan on Kristus.

Sääntökuntien jäsenten tulee siis pyrkiä pysymään uskollisina lupauksilleen, uskoa Herramme sanaan ja luottaa Jumalan apuun eikä omiin voimiinsa. Heidän tulee harjoittaa kuolettumista ja vartioida aistejaan. Heidän ei tule myöskään laiminlyödä sellaisia luonnollisia apukeinoja, jotka edistävät sielun ja ruumiin terveyttä. Näin he eivät kiinnitä huomiota vääriin teorioihin, joiden mukaan täydellinen pidättyväisyys sukupuolielämästä on mahdollonta tai vahingollista ihmisen kehitykselle. Heidän tulisi omata erityinen hengellinen vaistoamiskyky hylätäkseen kaiken sen, mikä vaarantaa heidän naimattomuuslupaustaan. Sen tähden ei kenenkään, eritoten esimiesten, tule unohtaa, että selibaatissa eläminen on turvallisempaa silloin, kun tosi veljellinen rakkaus vallitsee yhteisön jäsenien kesken.

Koska täydellinen sukupuolielämästä kieltäytyminen koskettaa syvälle juurtuneita, luonnollisia, inhimillisiä taipumuksia, ei ehdokkaan tule antaa naimattomuuslupausta eikä hänelle ole sitä sallittava kuin vasta todella riittävän pitkän koeajan jälkeen ja hänen saavutettuaan tarvittavan psyykkisen ja tunne-elämän kypsyyden. Häntä ei pidä varoittaa vain naimattomuutta kohtaavista vaaroista, vaan häntä on ohjattava omaksumaan Jumalalle vihitty selibaatti niin, että se myötävaikuttaa hänen koko persoonansa hyväksi.

13. Muuan Kristuksen seuraamisen merkki on vapaaehtoinen köyhyys, jota pidetään suuressa arvossa erityisesti nykyaikana. Sääntökuntien jäsenten tulee toteuttaa sitä innokkaasti ja tarvittaessa ilmaista sitä myös uusissa muodoissa. Se on keino, jonka turvin voi osallistua Kristuksen köyhyyteen, Kristuksen, joka, vaikka oli rikas, tuli meidän tähtemme köyhäksi, että me hänen köyhyydestään rikastuisimme (vrt. 2. Kor. 8:9; Matt. 8:20).

Kuitenkaan ei sääntökuntaelämän mukaiseen köyhyyteen riitä, että sääntökuntien jäsenet maallisten hyvyksiensä käytössä seuraavat esimiestensä määräyksiä, vaan heidän on oltava köyhiä sekä todellisuudessa että hengessään, niin että heidän aarteensa on taivaassa (vrt. Matt. 6:20).

Mikä heidän asemansa onkin, heidän tulee oivaltaa, että he ovat sen yleisen lain alaisia, joka edellyttää kaikkien tekevän työtä. Niinpä kun heille on turvattu elämisen aineelliset tarpeet ja taattu työ, tulee heidän karkottaa mielestään kaikki tarpeeton huoli ja uskoa itsensä taivaallisen Isänsä kaitselmukseen (vrt. Matt. 6:25).

Sääntökunnat voivat ohjesääntönsä mukaan myöntää jäsenilleen luvan luopua perinnöstä, jonka nämä ovat saaneet tai tulevat saamaan.

Sääntökuntien tulee itse parhaansa mukaan antaa todistus kollektiivisesta köyhyydestä ottaen huomioon erilaiset paikalliset olosuhteet. Niiden tulee olla halukkaita omasta takaa antamaan avustuksia kattaakseen Kirkon muita tarpeita ja avustaakseen köyhien ylläpidossa, köyhien, joita kohtaan kaikkien sääntökuntien jäsenten tulee tuntea suurta rakkautta Kristuksessa (vrt. Matt. 19:2; 25:34-46; Jaak. 2:15-16; 1. Joh. 3:17). Yksittäisten provinssien tai sääntökuntien luostarien tulee jakaa keskenään ajalliset hyvyydet. Niiden, jotka ovat varakkaampia, tulee avustaa niitä, jotka ovat puutteellisissa oloissa.

Vaikka sääntökunnilla – jolleivät niiden omat säädökset ja perussäännöt sitä kiellä – onkin oikeus omistaa kaikki, mikä on välttämätöntä niiden elämälle ja työlle, niiden tulee kuitenkin välttää kaikkea ylellisyydeltä näytävää, kohutuutonta ansiota sekä omaisuuksien kasaantumista.

14. Lupaamalla täydellistä kuuliaisuutta sääntökunnan jäsenet vihkivät tahtonsa omakohtaisena uhrina Jumalalle. Tämän uhrin kautta he yhdistyvät pysyvämmiin ja turvallisemmin Jumalan pelastavaan tahtoon. He seuraavat Jeesuksen Kristuksen esimerkkiä, Kristuksen, joka tuli teke-

mään taivaallisen Isänsä tahdon (vrt. Joh. 4:34; 5:30; Hepr. 10:7; Ps. 39:9) ja joka 'ottaen orjan muodon' (Fil. 2:7) oppi kuuliaisuutta kärsimyksensä kautta (Hepr. 5:8). Pyhän Hengen innoittamina sääntökunnan jäsenten tulee totella uskossa esimiehiään, jotka edustavat Jumalaa, ja heidän johtamana palvella kaikkia veljiään Kristuksessa, samalla tavalla kuin Kristus itse Isälleen alamaisena palveli veljiään ja antoi henkensä monien pelastukseksi (vrt. Matt. 20:28; Joh. 10:14-18). Täten he ovat lujemmin sidottuja Kirkon palvelemiseen ja pyrkivät täyteen aikuisuuteen, Kristuksen täyteyttä vastaavaan kypsyyteen (vrt. Ef. 4:13).

Sen tähden uskon hengessä ja rakkaudesta Jumalan tahtoon sääntökuntien jäsenten tulee olla nöyrästi kuuliaisia esimiehilleen säädöstensä ja perussääntöjensä asettamissa rajoissa. Noudattaessaan saamiaan määräyksiä ja täyttäessään heille uskottuja tehtäviä heidän tulee käyttää koko ymmärrystään ja tahtoaan, sekä luonnollisia lahjojaan että armolahjojaan tietäen myötävaikuttavansa Kristuksen ruumiin rakentumiseen Jumalan suunnitelman mukaisesti. Niinpä sääntökuntien jäsenten lupaama kuuliaisuus, vähentämättä pienimmässäkään määrässä inhimillisen persoonan arvoa, kypsyttää sitä edistämällä Jumalan lasten vapautta.

Esimiesten, joiden on tehtävä tili heille uskotuista sieiluista (vrt. Hepr. 13:17), tulee olla Jumalan tahdolle alaisia täyttäessään tehtävänsä. Heidän tulee johtaa alaisiaan veljellisen palvelemisen hengessä. Näin he osoittavat sitä rakkautta, jolla Jumala heitä rakastaa. Heidän tulee nähdä alaisensa, joita he ohjaavat, Jumalan lapsina, kunnioittaa heitä ihmisinä ja rohkaista heitä olemaan vapaaehtoisesti kuuliaisia. Erityisesti heidän tulee antaa alaisilleen heille kuuluva vapaus siinä, mikä koskee parannuksen sakramenttia ja hengellistä ohjausta. Heidän tulee johdattaa alaisiaan siihen, että nämä täyttäessään velvollisuuksiaan ja vastaanottaessaan uusia tehtäviä suorittavat ne aktiivista ja vastuullista kuuliaisuutta osoittaen. Siksi esimies-

ten tulee olla valmiita kuuntelemaan alaisiaan ja rohkaistamaan heitä toimimaan sääntökuntansa ja Kirkon eduksi, samalla kun he säilyttävät auktoriteettinsa päätöksien tekemisessä ja toteuttamisessa.

Hallinnossa kapitulikokousten ja neuvostojen tulee olla uskollisia niille annettujen velvollisuuksien täyttämässä, ja jokaisen niistä tulee omalla tavallaan korostaa kaikkien jäsenten yhteistä vastuuta koko yhteisön parhaaksi.

15. Yhteisöelämälle on esimerkin antanut alkukirkko, jossa koko uskovien joukolla oli yksi sydän ja yksi sielu (vrt. Ap.t. 4:32). Evankeliumin opetuksen, pyhän liturgian ja ennen kaikkea pyhän eukaristian tukemana tämän elämän tulee jatkua rukouksessa ja keskinäisessä yhteydessä (vrt. Ap.t. 2:43). Sääntökuntien jäsenten tulee Kristuksen jäseninä elää yhdessä veljellisessä rakkaudessa iloisin mielin kilpaillen keskenään toinen toisensa kunnioittamisessa (vrt. Room. 12:10) ja kantaen toistensa taakkoja (vrt. Gal. 6:2). Sillä Jumalan rakkauden kautta, joka on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta (vrt. Room. 5:5), yhteisö, joka on kokoontunut Jumalan nimeen, on todellinen perhe ja hänen läsnäolollaan siunattu (vrt. Matt. 18:20). Mutta rakkaus on lain täyttymys (vrt. Room. 13:10) ja täydellisyyden side (vrt. Kol. 3:14), ja sen kautta tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään (vrt. 1. Joh. 3:14). Todellakin ykseys veljien kesken on tunnusmerkkinä Kristuksen tulemisesta (vrt. Joh. 13:35; 17:21) ja suurena voimanlähteenä apostolaatissa.

Mutta jotta veljeyden side jäsenten keskuudessa vahvistuisi, tulee maallikkoveljien, avustajien tai muulla nimellä tunnettujen olla läheisesti yhteydessä yhteisön elämään ja työhön. Elleivät olosuhteet pakota toisin, on pyrittävä siihen, että naisjärjestöissä olisi vain yhteen luokkaan kuuluvia sisaria. Silloin jäsenten kesken vallitsisi ainoastaan se ero, joka aiheutuu eri tehtävistä, joihin Jumalan erityinen kutsu tai erityiset lahjat ovat joitakin sisaria määränneet.

Miesluostarit sekä ne sääntökunnat, jotka eivät koostu pelkistä maallikkojäsenistä, voivat perussääntönsä antamissa puiteissa ottaa vastaan sekä pappis- että maallikkoveljiä. Heillä on oleva sama asema, samat oikeudet ja velvollisuudet, lukuunottamatta niitä, jotka rakentuvat pyhille vihkimyksille.

16. Kontemplatiivisten nunnien ankaran eristäytymisen (eli paavillisen klausuurin) tulee pysyä muuttumattomana. Mutta se tulee mukauttaa nykyaikaamme vastaaviin ja paikallisiin oloihin, ja vanhentuneet tavat tulee lakkauttaa, niin pian kuin asianomaisten luostarien mieliteet asiasta on kuultu.

Muut nunnat, joiden sääntökunnat on perustettu ulkoista apostolaattia varten, tulee vapauttaa paavillisesta klausuurista, jotta he voisivat paremmin tehdä heille uskottua apostolista työtä. Niiden on kuitenkin säilytettävä sellainen eristäytyneisyys, joka niiden omassa perussäännössä määrätään.

17. Koska sääntökunnan jäsenen puku on merkinä jäsenen vihkiytymisestä, sen on oltava yksinkertainen ja asiallinen, mutta samalla vaatimaton ja kunnioitusta herättävä. Puvun tulee olla myös terveydenhoidon vaatimusten mukainen, sellainen, mikä sopii nykyajan oloihin ja paikallisiin tapoihin sekä on käytännöllinen palvelutyössä. Sekä miesten että naisten puvut, jotka eivät vastaa näitä vaatimuksia, on muutettava.

18. Sääntökuntien uusiin olosuhteisiin mukautuminen ja uudistuminen riippuu hyvin suureksi osaksi sen jäsenten kouluttamisesta. Veljeskuntien ei-pappisjäseniä ja sisarkuntalaisia ei saisi kiirehtiä apostolaatin toimintaan heti noviisiajan jälkeen. On tarkoituksenmukaista antaa heidän uskonnollisen, apostolisen, opillisen ja ammatillisen koulutuksensa jatkua niin, että se käsittää myös tarkoi-

tuksenmukaisten loppututkintojen suorittamisen erityisissä taloissa, jotka on perustettu tähän tarkoitukseen.

Ettei sääntökuntaelämän soveltaminen oman aikamme tarpeisiin olisi pelkästään ulkonaista ja etteivät ne, jotka suorittavat sääntökunnan ulkoista apostolaattia, osoitautuisi kykenemättömiksi täyttämään tehtäviään, on heitä kunkin älyllisten taipumusten ja persoonallisten ominaisuuksien puitteissa sopivalla tavalla johdatettava tuntemaan nykyaikaista yhteiskunnallista elämää, tapoja, asenteita ja ajattelua. Sääntökunnan jäsenen koulutus-tavoitteiden tulee olla sopusoinnussa keskenään, jotta ne vaikuttaisivat eheyttävästi hänen elämäänsä.

Koko elämänsä ajan tulee sääntökunnan jäsenen pyrkiä tunnollisesti jatkamaan hengellistä, opillista ja ammatillista koulutustaan, ja esimiesten tulee mahdollisuuksiensa mukaan pitää huolta siitä, että heidän alaisillaan on tilaisuuksia, varoja ja aikaa tähän tarkoitukseen.

Esimiehen velvollisuuksiin kuuluu lisäksi huolehtia, että opinnoista vastuussa olevat henkilöt, opiskelijoiden hengellisen elämän ohjaajat ja varsinaiset opettajat valitaan huolellisesti ja valmistetaan tehtävänsä asianmukaisesti.

19. Kun uusia sääntökuntia perustetaan, on vakavasti ajatellen selvitettävä, ovatko ne välttämättömiä tai ainakin hyödyllisiä ja onko niillä mahdollisuuksia kehittyä. Näin välttätään siltä, että syntyy hyödyttömiä tai elinvoimaitaan riittämättömiä sääntökuntia. Erityisesti tulee nuorten kirkkojen kannustaa ja tukea sellaisia sääntökuntaelämän muotoja, jotka ottavat huomioon kyseisen maan asukkaiden luontaiset taipumukset, paikalliset tavat ja olosuhteet.

20. Sääntökuntien tulee uskollisesti pyrkiä säilyttämään ja suorittamaan omaksumiaan tehtäviä. Kuitenkin niiden tulee pitää mielessä koko Kirkon ja oman hiippakuntansa hyöty, soveltaa toimintansa nykyajan ja paikallisten tarpei-

den mukaan käyttämällä sopivia ja, jos tarpeellista, uusia menetelmiä. Niiden on luovuttava niistä tehtävistä, jotka nykyään eivät enää ole sääntökunnan hengen eivätkä sen alkuperäisen luonteen mukaisia.

Lähetysthengen tulee säilyä sääntökunnissa, ja kunkin erikoisluonteen mukaan se on mukautettava uusiin olosuhteisiin, jotta evankeliumia saarnattaisiin yhä tehokkaammin kaikille kansoille.

21. Pyhä istuin voi päättää neuvoteltuaan paikallisten piispojen kanssa, että ne sääntökunnat ja luostarit, joiden kohdalla sen käsityksen mukaan ei ole perusteltua toivoa siitä, että ne vielä tulisivat elinvoimaisiksi, eivät saa enää ottaa vastaan noviiseja, ja että ne yhdistetään, sikäli kuin se on mahdollista, johonkin elinvoimaisempaan sääntökuntaan tai luostariin, jonka tavoite ja elämänmuoto eivät ole kovin toisenlaiset.

22. Sikäli kuin aiheetta esiintyy ja Pyhä istuin antaa suostumuksensa, tulee sääntökuntien ja itsenäisten luostarien muodostaa keskenään federaatioita, jos ne jollakin tavalla kuuluvat samaan hengelliseen perheeseen, tai yhteenliittymiä, jos niillä on miltei samankaltaiset perussäännöt ja samanhenkiset elämäntavat, varsinkin, jos ne ovat erittäin pieniä. Jos niillä on sama tai hyvin samanlainen ulkoinen apostolaatti, tulee niiden assosioitua keskenään.

23. Ylempien sääntökuntaesimiesten konferensseja tai neuvostoja, jotka Pyhä istuin on perustanut, on suositettava, koska ne puolestaan vaikuttavat monella alalla: auttamalla eri sääntökuntia omien tavoitteidensa täydellisemmässä toteuttamisessa, rohkaisemalla yhä tehokkaampaan yhteistyöhön Kirkon hyväksi, jakamalla kullekin alueelle tasapuolisemmin evankeliumin palvelijoita ja myös käsittelemällä kaikille sääntökuntien jäsenille yhteisiä asioita. Kaikessa, mikä koskee varsinaista apostolaattia, tulee olla

asianmukaista koordinaatiota ja yhteistoimintaa piispainkokousten kanssa.

Vastaavanlaisia konferensseja voidaan myös perustaa sekulaari-instituutteja varten.

24. Pappien ja kristillisten kasvattajien tulee vakavasti ponnistella, jotta asianmukaisesti ja huolellisesti seuroittujen hengellisten kutsumusten kautta Kirkko saa uutta kasvua, joka vastaa samalla täysin sen tarpeita. Myös normaalin saarnatoiminnan puitteissa tulee useammin käsitellä evankelisia neuvoja ja sääntökuntaelämään astumista. Vanhempien tulee vaalia ja suojella hengellistä kutsumusta lastensa sydämissä antamalla heille kristillinen kasvatus.

Jotta rohkaistaisiin kutsumuksia on asiallista, että hengelliset sääntökunnat tekevät itsensä tunnetuksi ja että ne yrittävät kohtuullisuuden rajoissa hankkia uusia jäseniä, seuraten kuitenkin Pyhän istuimen ja paikallisen ordinarituksen määräyksiä.

Sääntökuntien jäsenten tulee muistaa, että esimerkiksi, jonka he elämällään antavat, on heidän sääntökuntansa paras suositus ja tehokkain tapa kutsua toisia omaksumaan sääntökuntaelämä.

25. Sääntökuntien, joille nämä ohjeet uusiin olosuhteisiin mukautumiseksi ja uudistamiseksi on säädetty, tulee olla alttiita täyttämään velvollisuutensa nykypäivän Kirkossa vastauksena Jumalalta samaansa kutsumukseen. Tämä pyhä kirkolliskokous arvostaa suuresti niiden omaksumaa elämäntapaa naimattomuudessa, köyhyydessä ja kuuliaisuudessa, johon niillä on esikuvana itse Herra Kristus. Kirkolliskokous panee luottavaisen toivonsa niiden toiminnan sekä kätkeytyyn että näkyvään hedelmällisyyteen.

Sen tähden tulee kaikkien sääntökuntien jäsenten uskonsa koko eheydessä, rakkaudessaan Jumalaan ja lähim-

mäisiinsä, rakkaudessaan ristiin ja tulevan kirkkauden toivossa viedä Kristuksen hyvää sanomaa koko maailmaan, niin että heidän antamansa todistus on kaikkien nähtävissä ja että taivaallinen Isämme sen kautta tulee kirkastetuksi (vrt. Matt. 5:16). Näin kaikkein lempeimmän Jumalanäidin, Neitsyt Marian rukousten turvin, hänen, ”jonka elämä on kaikille ohjeena,”[1] he päivittäin vastaanottavat yhä suurempia lahjoja ja samalla myös kantavat yhä runsaampia pelastuksen hedelmiä.

*Tämän dekreetin kokonaisuudessaan ja yksityiskohdissaan ovat kirkolliskokouksen isät hyväksyneet. Ja sen apostolisen val-
lan nojalla, jonka olemme saanut Kristukselta, me yhdessä kir-
kolliskokouksen isien kanssa hyväksyimme, vahvistamme ja sää-
dämme niin Pyhässä Hengessä ja määräämme, että Jumalan
kunniaksi julistetaan sitä, minkä kirkolliskokous on säätänyt.*

Roomassa, pyhän Pietarin istuimen luona,
lokakuun 28. päivänä 1965

Minä Paavali, katolisen Kirkon piispa

(kirkolliskokouksen isien allekirjoitukset)

VIITTEET

- 1 Ambrosius, De Virginitate, 1.II, c. II, n. 15.